

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ

Предмет: Извештај Комисије о оцени завршене докторске дисертације, докторанта мр Владана Плећевића, дипломираног дефектолога - логопеда

Одлуком Већа за студије при Универзитету Универзитета у Београду донетој на седници одржаној 27.06.2016. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације: **"Утицај квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајем вербалне комуникације"**, кандидата мр Владана Плећевића.

Комисија је прегледала урађену докторску дисертацију кандидата и Већу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

ОПШТИ ПОДАЦИ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Докторска дисертација мр Владана Плећевића, под насловом **"Утицај квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајем вербалне комуникације "** приказана је на 184 странице А4 формата. Дисертација садржи: 72 табеле 12 графикана 4 слике 2 схеме и 192 цитирана литературна извора. На почетку дисертације приложен је извод на српском и енглеском језику (без пагинације). Пагинирани текст обухвата следећих три тематске целине (Теоријске основе, Методолошки оквир истраживања и Резултати истраживања) и Литературу.

У оквиру тематске целине под називом *Теоријске основе обрађена* су 4 поглавља (Развој говора и језика, Аудитивна перцепција, Памћење, Говорно-језички поремећаји).

У оквиру тематске целине под називом *Методолошки оквир истраживања* садржи 11 поглавља (Предмет истраживања, Циљ истраживања, Задаци истраживања, Хипотезе, Методе, истраживања, Просторни и временски оквир истраживања, Узорак, Варијабле истраживања, Технике и инструменти, Скалиране вредности добијених података Методе обраде података).

У поглављу Резултати истраживања дато је пет целина (Резултати истраживања квалитета аудитивне перцепције, Резултати испитивања вербалне меморије, Корелациона анализа аудитивне перцепције и вербалне меморије код деце са поремећајем вербалне комуникације и деце типичног говорно-језичког развоја и дискусија резултата). Закључци и Литература дати су након разматрања Резултата истраживања.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Поглавље **Теоријске основе** садржи 4 потпоглавља: Развој говора и језика, Аудитивна перцепција, Памћење и Говорно-језички поремећаји. У оквиру првог потпоглавља кандидат истиче значај језика у физиолошком, психолошком, социолошком и културолошком контексту да би у наставку дао систематски преглед развојних фаза ове јединствене људске способности. Такође, кандидат, наглашава значај субјезичких функција у процесу развоја говора и језика. Друго потпоглавље је једно од централних делова уводног текста и носи назив Аудитивна перцепција у коме детаљно описује све релевантне сегменте ове способности. Кроз опис развоја аудитивне перцепције приказане су специфичности везане за пријем, обраду и задржавање слушних информација различитог порекла. Скреће се пажња на последице које следе ако је процес развоја аудитивне перцепције компромитован неким органским или срединским ризико факторима. Кандидат даје веома богато објашњење феномена централног аудитивног процесирања који представља кључни механизам у процесу усвајања језика. У овом потпоглављу описани су и поремећаји централног аудитивног процесирања, аудитивне меморије и аудитивне пажње кроз приказ симптоматологије која се јавља у оквиру ових поремећаја. Посебна вредност овог дела текста је преглед мултидисциплинарних процедура које се примењују у процесу процене и дијагностике поремећаја централног аудитивног процесирања. Описани су и терапијски приступи у њиховој рехабилитацији. Перцепција говора је приказана кроз представљање већег броја актуелних теоријских модела. Треће потпоглавље под називом Памћење је други централни део теоријског прегледа у коме има већи број подналова који се баве свим фундаменталним питањима везаним за овај когнитивни аспект човека. Кандидат објашњава све релевантне неуроанатомске и психофизиолошке компоненте памћења да би у наставку дао преглед најбитнијих

истраживања памћења дајући највећи простор истраживањима вербалног памћења што је уједно и предмет ове докторске дисертације. Посебну пажњу, кандидат посвећује најновијим теоријским моделима који објашњавају процес меморисања ослањајући се и у свом истраживању на модел Вилијама Џејмса. Опис радне меморије као психолошке основе за све процесе упамћивања детаљно је описан кроз елементе као што су: централни извршилац, фонолошка петља, визуоспацијална матрица, епизодички бафер, капацитет радне меморије, краткорочне меморије, односа краткорочне меморије и радне меморије, дугорочне меморије и односа дугорочне и радне меморије. У четвртом поглављу кандидат дефинише све говорно-језичке поремећаје које сврстава у патологију вербалне комуникације. Веома стручно описује дисфазije, дислалије и муцања које су приказане кроз међународну класификацију ICD-10 описујући на тај начин и узорак популације којом се бави у оквиру докторске дисертације.

Циљеви истраживања су били: утврђивање утицаја квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајем вербалне комуникације, утврђивање дефицита аудитивне перцепције код деце са различитим облицима поремећаја вербалне комуникације, утврђивање дефицита вербалне меморије код деце са поремећајем вербалне комуникације, утврђивање утицаја сложености вербалних стимулуса на вербалну меморију код деце са поремећајима вербалне комуникације и утврђивање утицаја квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са различитим поремећајима вербалне комуникације. Задаци истраживања су проистекли из циљева и односили су се на то да се адекватним техникама и тестовима прикупе резултати који су омогућавали испуњавање постављених циљева истраживања.

Кандидат је поставио једну општу **хипотезу** која је гласила: постоји утицај квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајем вербалне комуникације и четири посебне хипотезе: постоје дефицити у квалитету аудитивне перцепције код деце са поремећајима вербалне комуникације, постоје дефицити вербалне меморије код деце са поремећајем вербалне комуникације, постоји утицај сложености вербалних стимулуса на вербалну меморију код деце са поремећајима вербалне комуникације и постоје разлике у утицају квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију међу децом са различитим поремећајима вербалне комуникације.

У поглављу **Методологија истраживања** описани су место и време истраживања, узорак, примењени инструменти и начин прикупљања података. Експериментално истраживање је обављено у Институту за експерименталну фонетику и патологију говора и у Дефектолошко-логопедском кабинету „Плећевић“ у Београду. Узорком је обухваћено 90 деце узраста од 5 до 7 година. Испитивани узорак је подељен у две групе: експериментална група је била састављена од 60 деце са поремећајима у вербалној комуникацији и 30 деце типичног говорно-језичког развоја. Експериментална група је имала три подузорка у којима је било по 20 деце са следећим говорно-језичким поремећајима: дисфазијом, дислалијом и муцањем.

У раду су коришћени следећи инструменти ради прибављања резултата: тонално лиминарни аудиометар, ксафа апарат и Тест за испитивање вербалног памћења (Владисављевић, 1983). Уређена су следећа испитивања: тонална аудиометрија, ксафаметрија, говорна аудиометрија и процена непосредне и одложене вербалне меморије. Сви испитаници су обухваћени истраживањем уз сагласност њихових родитеља и сагласност директора и координатора установе и организације у којима се истраживање реализовало.

У **Резултатима истраживања** кандидат табеларно и графички приказује резултате испитаника добијених применом: тоналне аудиометрије, ксафаметрије, говорне аудиометрије и теста за испитивање вербалне меморије. То је урађено кроз три потпоглавља у коме кандидат врло систематично приказује добијене резултате. У првом потпоглављу приказују се резултати испитивања квалитета аудитивне перцепције код свих група и подгрупа узорка. Резултати прага слуха испитиваног тоналном аудиометријом указују да су деца типичног говорно језичког развоја имала најбољи просечан праг слуха оба ува који се кретао од 7 до 15dB, деца са дислалијом и муцањем имала су незнатно лошије резултате просечног прага слуха који се кретао од 9 до 15dB, а најлошије резултате су имала деца са дисфазијом и њихов праг суха се кретао 10 до 16dB. Група деце са развојном дисфазијом показала је статистички значајну разлику у односу на групу деце са дислалијом ($p=0,048$), и у односу на групу деце типичног говорно-језичког развоја ($p=0,007$). Међу осталим испитиваним групама није утврђена статистички значајна разлика у односу на просечан праг слуха левог и десног ува.

Просечан праг детекције говора левог и десног ува збирно на ксафаметрији, указује на то да деца са дисфазијом имају, као и на тоналној аудиометрији најлошији

результат 17,27dB. Деца са дислалијом и муцањем имају сличне резултате 14,13dB – дислалија и 14,94dB – муцање, а деца типичног говорно-језичког развоја најбољи 10,17dB. Статистичка анализа је показала да су деца са развојном дисфазијом имала значајно лошији праг детекције говора на оба ува збирно, у односу на децу са дислалијом ($p=0,001$), децу са муцањем ($p=0,034$), као и у односу на децу са типичним говорно-језичким развојем ($p=0,000$).

Праг говорне перцепције за 100% тачно репродукованих речи најлошији је био код деце са дисфазијом 48,50dB, затим деце са муцањем 43,50dB, деце са дислалијом 42,50dB, а најбољи резултат је био код деце типичног говорно-језичког развоја 39dB. Деца са дисфазијом су имала статистички значајно лошије резултате у односу на све остале групе у узорку на нивоу ($p=0,000$). Деца типичног говорно језичког развоја су имала бољи праг говорне перцепције у односу на све групе деце са поремећајима у вербалној комуникацији на нивоу ($p\leq 0,001$). Статистички значајна разлика није утврђена између деце са муцањем и деце са дислалијом.

Када је су у питању резултати непосредне вербалне меморије, деца са дисфазијом показала су најслабије резултате у односу на све остале групе, а статистички значајне разлике су се појавиле на трећем, четвртном и петом нивоу односно на сложенијим вербалним задацима ($p=0,006$). Статистички значајних разлика није било између деце са дислалијом и дисфазијом. Деца типичног говорно-језичког развоја су имала статистички боље резултате од свих група деце са поремећајима у вербалној комуникацији. Такође, утврђено је да сложеност вербалног стимулуса утиче на непосредну вербалну меморију деце са поремећајима у вербалној комуникацији. Разлике се нису појавиле само између вербалних стимулуса у облику слога и двосложних речи. Резултати одложене вербалне меморије указују на то да деца са дисфазијом имају лошије резултате и од деце са дислалијом и од деце са муцањем на трећем, четвртном и петом нивоу, а од деце типичног говорно-језичког развоја на свих пет нивоа. Статистички значајне разлике нису уочене између деце са дислалијом и деце која муцају. Деца типичног говорно-језичког развоја су имала статистички боље резултате на одложеној вербалној меморији од свих група деце са поремећајима у вербалној комуникацији. Такође утврђено је да сложеност вербалног стимулуса утиче на непосредну вербалну меморију деце са поремећајима у вербалној комуникацији. Разлике се нису појавиле само између вербалних стимулуса у облику двосложних речи и простих реченица.

Корелацијом резултата између аудитивне перцепције и вербалне меморије утврђено је да у већини урађених анализа није утврђена статистички значајна корелација код деце са поремећајем вербалне комуникације, али и код деце типичног говорно-језичког развоја. Анализом резултата унутар групе деце са поремећајима у вербалној комуникацији утврђено је да код деце са дислалијом постоје одређене умерене, али статистички значајне корелације између резултата говорне аудиометрије и вербалне меморије. Код деце са дислалијом та корелација је утврђена у непосредној вербалној меморији. Анализа резултата је показала да се посматрањем збирног узорка деце са поремећајима вербалне комуникације корелација појавила између говорне аудиометрије и непосредне и одложене вербалне меморије.

У поглављу **Дискусија резултата**, кандидат је добијене резултате груписао у осам потпоглавља које је на адекватан начин тумачио и дискутовао, поредећи их са савременим научним сазнањима и сродним истраживањима у Србији и свету. Значај лошијег постигнућа на мерењима путем тоналне аудиометрије, ксафаметрије и говорне аудиометрије који указују на лошије прагове слуха деце са поремећајима у вербалној комуникацији кандидат је поткрепио ставовима неких аутора који сматрају да код деце предшколског узраста треба границу уредног слуха померити са 20dB на 15dB. Данас, већина аутора сматра да је 15dB најнижи ниво уредног слуха код деце и да минимални губитак слуха почиње од ове границе прага слуха (Notrthern, Downs, 2001). Кандидат даље образлаже да овакав закључак проистиче из природе гласова, јер се највећи део говорне енергије налази у вокалима и звучним консонантима. Безвучни консонанти имају веома мало говорне енергије, тако да се они често налазе испод прага перцепције и код особа са уредним слухом, у току спонтане конверзације. Особе које уче говор и језик не могу аутоматски да користе научене лингвистичке стратегије за разумевање говора уз помоћ контекста (мозак не препознаје изгубљени глас). Кандидат нарочито дискутује да лошија аудитивна перцепција деце са поремећајима у вербалној комуникацији значајно утиче на процес рехабилитације у коме је од изузетног значаја прецизно слушање. Развојна дисфазија у овој докторској дисертацији је најтежи говорно-језички поремећај, а та популација деце има најлошије резултате аудитивне перцепције. Кандидат даље истиче да код ове деце постоје језички дефицити нарочито у делу граматике. Пошто су граматичке ознаке углавном смештене на крајевима речи који су интензитетски тиши од осталог дела то свакако утиче на брзину савладавања одређених језичких и граматичких правила.

На основу добијених резултата у овом докторату кандидат закључује да је деци са поремећајима вербалне комуникације потребан већи интензитет говора за правилну репродукцију, као и да добијене децибелске вредности прате тежину говорно-језичких поремећаја.

Према резултатима овог истраживања, група деце са развојном дисфазом показала је лошију способност непосредног памћења двосложних бесмислених речи, простих двосложних и тросложних реченица, као и просто-проширених реченица, у односу на групу деце са дислалијом. Деца са дисфазом имала су лошија постигнућа на свим нивоима теста за процену непосредне вербалне меморије, у односу на децу са муцањем, али и у односу на децу са типичним говорно-језичким развојем. Највиша разлика је уочена на петом нивоу теста, који се односио на памћење целих реченица и који представља сложени вербални задатак. На основу овога кандидат указује на то да дефицит краткорочне меморије (инстанца радне меморије) код дисфазичне деце, у којој се информације задржавају 15-20 секунди. Тачније, ради се о дефициту непосредне меморије (сензорне меморије/ултракраткорочне меморије), у којој се информације задржавају само две секунде.

До сличних резултата дошли су и неки други научници који су у оквиру истраживања испитивали краткорочну меморију код деце са језичким поремећајима. Они су установили да код дисфазичне деце памћење листе једносложних речи, у одсуству визуелних презентација, је лошије, а побољшава се уз њихову примену. Ово истраживање потврђује да дисфазична деца лошије памте говорне садржаје од визуелних (Vincendon, Belion, Abecassis, Burstejn, 1994).

Лоша перцепција сложенијих вербалних задатака деце са поремећајима у вербалној комуникацији (пети ниво) је резултат који указује да је говорна перцепција ове деце на нижем степену развоја од њиховог хронолошког ураста. Кандидат наводи и истраживање ауторке Богавац и сарадника (2014) која је дошла до сличних резултата. Она закључује да успешно понављање реченица, које се састоје од два конституента (субјекат и предикат, ретко је укључен и помоћни глагол), одговара способностима деце млађег узраста, док петогодишњаци треба да поседују способност непосредне вербалне репродукције реченица, које садрже четири до пет конституента са сложеном граматичком структуром.

Кандидат добро запажа да тежина задатака, односно да дужина и граматичка сложеност презентованог говорног исказа утиче на постигнуте резултате. Он даље наводи истраживања која су дошла до сличних резултата као што су истраживања аутора Barrouillet i Camos (2001). Они сматрају да се функционисање вербалног памћења може објаснити софистициранијим моделом који узима у обзир две врсте ограничења: она која се односе на период за време којег честице требају бити задржане у памћењу, и она која се односе на капацитет ресурса (при чему се ресурси односе на количину активације или ограничене пажње). Новија истраживања (Gavens i Barrouillet, 2004) такође показују да и трајање и тежина задатка утичу на успешност присећања, с тиме да је когнитивно оптерећење важније од укупног трајања задатка.

У дискусији одложене вербалне меморије кандидат истиче да су резултати код деце са поремећајем вербалне комуникације значајно лошији него код деце типичног говорно-језичког развоја. Одложено вербално памћење од 16 секунди показало је значајан пораст губљења информација, које се испољило у повећаном броју погрешних одговора. Тенденција губљења информација је ишла упоредо са порастом времена, што се одражавало у све мањем броју тачних одговора. Код обе групе испитаника одлагање реакције утицало је на смањење броја позитивних одговора. Ова тенденција је израженија код групе деце са поремећајем вербалне комуникације. Правилно репродуковање вербалног стимулуса смањило се одлагањем времена реакције. Велики број неправилних одговора на тесту одложеног памћења, нарочито на петом нивоу, показује да говор деце није проста репродукција и да на путу од примања вербалне информације до експресије код поједине деце постоје озбиљне индивидуалне сметње и специфичности.

Кандидат даје веома концизно објашњење да одлагањем времена вербалне реакције долази до разграђивања вербалне информације, што даље утиче на број позитивних одговора. Овај тренд се нарочито односи на децу са развојном дисфазијом. То указује на другачију физиолошку основу у процесима говорне перцепције, као и на другачије механизме задржавања вербалних информација код деце са развојном дисфазијом.

Навођењем закључка једног од најпознатијих психолога на подручју психологије перцепције, Gibbsona, који је сматрао да без памћења нема перцепције, уочава се став самог кандидата. С обзиром на то да је перцепција, односно опажање, свакодневни и кључни део нашег живота, значај памћења је очигледан.

Кандидат наводи да је утицај квалитета аудитивне перцепције присутан, али да је он нарочито изражен када је у питању перцепција говора што се показало и кроз статистичку корелацију. Он истиче да су аудитивна перцепција и меморија веома уско повезане, толико да се може сматрати да између њих не постоје дефинисане границе. Меморија је заправо последица перцепције и никако не може бити њен узрок. Људи знатно дуже перципирају акустичке од визуелних стимулуса, тако да меморија игра круцијалну улогу у процесирању информација које долазе из звучног извора. Повезаност између меморије и аудитивне перцепције кандидат потврђује бројним емпиријским чињеницама. Шарф (1978) описује да јачина кратког звука зависи од његовог трајања (према Demany, Semal, 2008). Када се повећа трајање сукцесивног праска, он се опажа, не само као дужи, већ и као гласнији. Јачина звука је одређена временском интеграцијом акустичке снаге.

У поглављу **Закључци** кандидат излаже најзначајније закључке добијене из докторске дисертације, сумиране у 5 тачака. У овим закључцима су концизно и прецизно сублимирани резултати комплетних истраживања и приказане информације о оцени испуњености најважнијих циљева дисертације. Изведени закључци су везани за квалитет аудитивне перцепције, успешност непосредног и одложеног вербалног памћења и међусобни однос квалитета аудитивне перцепције и вербалне меморије и разлике које се јављају између различитих типова говорно-језичких поремећаја и деце типичног говорно-језичког развоја.

Литература садржи укупно 192 библиографске јединице. Литературни извори су адекватно и на одговарајућим местима цитирани у тексту докторске дисертације.

ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација **Утицај квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајем вербалне комуникације**, кандидата мр Владана Плећевића представља савремено и оригинално научно дело. Мултидисциплинарни карактер ове дисертације изражен кроз синергију медицинских, дефектолошких, електроакустичких и психолошких дисциплина, може се сматрати једним од најважнијих оригиналних аспеката, нарочито ако се има у виду да истраживања, која се детаљно баве узрочно-последичном везом добре или лоше функције чула слуха на

говорно-језички развој код деце са поремећајима у вербалној комуникацији нису до сада превише истраживани.

Приликом израде ове докторске дисертације детаљно је прегледана релевантна научна и стручна литература, о чему сведочи списак од укупно 192 библиографске јединице приказан на крају дисертације. Број наведених референци указује на ширину научноистраживачког приступа кандидата и на његову систематичност у обради научног проблема студије.

Научне методе примењене у докторској дисертацији кандидата у целини одговарају постављеном научном проблему и дефинисаним циљевима истраживања. Приликом израде докторске дисертације примењена је комбинација различитих метода које припадају стандардним поступцима за процену аудитивне перцепције и вербалне меморије код деце.

Резултатима ове докторске дисертације сагледано је неколико компоненети аудитивне перцепције и непосредне и одложене вербалне меморије деце, а детаљном анализом свих испитиваних параметара, дошло се до сазнања на коју компоненту може да се утиче у циљу успешније рехабилитације. Ова студија је на опсежан, оригиналан и детаљан начин пружила информације од узрочно-последичној вези нарушене аудитивне функције и вербалне меморије, о утицају квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код различитих типова говорно-језичког поремећаја.

Кандидат мр Владан Плећевић је током израде докторске дисертације показао систематичност у истраживању, зрелост при анализи и адекватном повезивању расположивих аналитичких података мултидисциплинарног карактера, као и висок степен самосталности при решавању постављених научних проблема. Кандидат је показао изражену способност за самосталан научни рад што је резултирало реализацијом планираног истраживања, од почетне идеје до завршетка докторске дисертације.

ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

Докторска дисертација кандидата мр Владана Плећевића представља значајан допринос мултидисциплинарном сагледавању различитих компоненати квалитета аудитивне перцепције, вербалне меморије, као и односа ове две способности код деце

са поремећајима у вербалној комуникацији. Користећи већ постојећа сазнања из медицине, дефектологије, електроакустике и психологије, ова дисертација их је повезала у једну целину и својим резултатима отворила ново подручје могућег утицаја на успешност рехабилитације. Резултати произашли из дисертације, нуде сазнања од ширег научног значаја представљајући стручни допринос за област аудиологије, логопедије, сурдоаудиологије, психологије, дечје неурологије, неурофизиологије, електроакустике, педагогије и других научних дисциплина.

Посебан научни и теоријски допринос ове студије се огледа у новим сазнањима у домену квалитета аудитивне перцепције и утицаја на непосредну и одложену вербалну меморију код деце са поремећајима у вербалној комуникацији. На способност аудитивне перцепције се може утицати циљаним вежбама, а ова дисертација је показала начин којим можемо да утврдимо којој деци је такво вежбање потребно. Овим је поново доказана потреба за раном рехабилитацијом и укључивањем вежби аудитивне перцепције код деце са поремећајима у вербалној комуникацији. Такође, ова докторска дисертација је указала на потребу за даља истраживања у области нових техника и процедура које би допринеле осавремењивању превентивног приступа у дечијој здравственој заштити.

ПУБЛИКОВАНИ РАДОВИ И САОПШТЕЊА ИЗ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Плећевић, В., Ђоковић, С. (2016). Вербално памћење дисфазичне деце предшколског узраста. Педагогија. Рад рецензиран и прихваћен 16.06.2016. год. Предвиђен је за објављивање у једном од наредних бројева. У прилогу је потврда о прихваћености. **(М 51)**
2. Lazarević, E., Plećević, V. (2013). Multimodalni terapijski pristup u radu s decom koja imaju deficit pažnje s hiperaktivnošću. Vaspitanje i obrazovanje, God. XXXVIII, Br. 3, 31-45, UDK 159.952.6-053.5/.6. YU ISSN: 0350-1094. **(М 51)**
3. Lazarević, E., Plećević, V. (2011). Primena metode neurofidbeka kod dece sa specifičnim smetnjama u učenju. Pedagogija, Vol. LXVI, br. 4, 562-571, UDK: 376.1-056.36-053.2:615.841. YU ISSN: 0031-3807. **(М 51)**

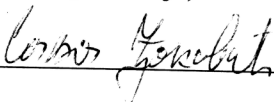
4. Plećević, V., Oketić, D. (2010). The importance of omega-3 and omega-6 in therapy of speech and language disorders, 3rd European Congress on Early Prevention, Detection and Diagnostics of Verbal Communication Disorders, P.A.L.O, Patras, Greece, The Institute for Experimental Phonetics and Speech Pathology, Belgrade, Life activities advancement center Belgrade, NBU, Sofia, Bulgaria, Proceeding, Belgrade, pp. 55- 58, ISBN 978-86-81879-32-0. **(M 33)**
5. Plećević,V. (2010). Verbal memory capacity in children with verbal communication disorders, 3rd European Congress on Early Prevention, Detection and Diagnostics of Verbal Communication Disorders, P.A.L.O, Patras, Greece, The Institute for Experimental Phonetics and Speech Pathology, Belgrade, Life activities advancement center Belgrade, NBU, Sofia, Bulgaria, Proceeding, Belgrade, pp. 58- 63, ISBN 978-86-81879-32-0. **(M 33)**
6. Plećević, V. (2009). The appraisal of speech signal detection in children with speech- language disorders. Speech and language 2009. Life activities advancement center the Institute for Experimental Phonetics and Speech Pathology, Proceeding, Belgrade, 186-190, ISBN 978-86-81879-26-9. **(M 33)**
7. Plećević, V., Djoković, S. (2011). The influence of speech perception on verbal memory in children with developmental dysphasia, Collection of resumes, 14 th International Congres of ESCAP- European Society for Child and Adolescent Psychiatry, European Child+Adolescent Psychiatry, Vol.20, S192, ISSN 1018-8827.SCI

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ:

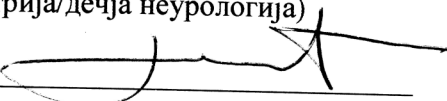
На основу свега изнетог, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом *Утицај квалитета аудитивне перцепције на вербалну меморију код деце са поремећајима вербалне комуникације*, кандидата мр Валадан Плећевића, испуњава све научне и стручне критеријуме предвиђене Законом о високом образовању, а који се односе на докторске дисертације. Комисија са задовољством предлаже Већу за студије при Универзитету у Београду да овај Извештај у целини прихвати и одобри јавну одбрану ове дисертације.

КОМИСИЈА:

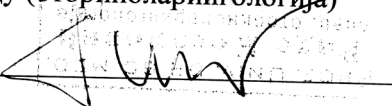
проф. др Сања Ђоковић, редовни професор Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду (специјална едукација и рехабилитација, аудитивна перцепција)

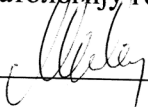
доц. др Димитрије Николић, доцент Медицинског факултета Универзитета у Београду (педијатрија/дејча неурологија)

проф. др Раде Косановић, редовни професор Стоматолошког факултета Универзитета у Београду (оториноларингологија)

др сци. Мирјана Совиљ, виши научни сарадник Института за експерименталну фонетику и патологију говора у Београду (логопедија, психофизиологија)

доц. др Јасна Вељковић, доцент Факултета политичких наука Универзитета у Београду (клиничка психологија, психологија комуникације)

У Београду, 23.06.2016. године